

Getting to 613

RULE #3-4: Everlasting Mitzvos and General Mitzvos

This shiur is kindly sponsored by Naomi and David Kaszovitz commemorating the 12th yahrtzeit of Naomi's father Avraham Mordechai ben Zev OH - Arnold Skolnick

Rule 3: Lasting Mitzvos

1. Rambam, Sefer HaMitzvos, Soresh 3

שאינן ראוי למנות מצות שאינן נוהגות לדורות.

Summary

2. Rambam, Sefer HaMitzvos, Soresh 3

ואילו היה ראוי למנות כל מה שהוא מזה המין היה מה שצווה בו משה מיום שנתנבא עד יום מותו חוץ מהמצות הנוהגות לדורות יותר משלש מאות מצות כשנמנה כל הצווי שבא במצרים וכל מה שבא במלואים וזולתם כולם כתובים בתורה מהם עשה ומהם לא תעשה, ואחר שהוא נמנע למנותם כלם יתחייב בהכרח שלא תמנה גם אחת מהן, ולא כמו שעשה זולתנו שלקח מהם דברים על צד העזר כאשר יגע למצוא המספר, וזה מה שכוננו לבארו בשרש הזה :

Examples of Exceptions

- Not keeping the Manna until the next morning
- Not being there to see the Klei Hakodesh being wrapped up
- Making a Nechash Nechoshes
- Distancing from Har Sinai
- Blessings and curses at Har Eval and Har Grizim

Why are they excluded?

3. Rambam, Sefer HaMitzvos, Soresh 3

ירצו בזה הסימן שהדבר שצוה לנו משה ולא שמענוהו כי אם ממנו הוא מספר תור"ה וקראה מורשה קהלת יעקב, ומצוה שאינה נוהגת לדורות אינה לנו מורשה שאמנם יקרא לנו מורשה מה שיתמיד לדורות כמו שאמר כימי השמים על הארץ, ומאמרם גם כן כי כל אבר ואבר כאלו הוא יצוה האדם בעשיית מצוה ומצוה, וכל יום ויום כאילו יזהיר אותו מעבירה, ראייה על היות זה המספר לא יחסר לעולם, ואילו היה מכלל המנין מצות שאין נוהגות לדורות, הנה זה הכלל יחסר בזמן שיכלה בו חיוב המצוה ההיא ולא היה המאמר הזה שלם כי אם בזמן מוגבל.

4. Bamidbar 36:5-7

וַיֹּצֵא מֹשֶׁה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל־פִּי יְהוָה לֵאמֹר כֹּן מִטָּה בְּנֵי־יוֹסֵף דְּבָרִים:

So Moses, at the LORD's bidding, instructed the Israelites, saying: "The plea of the Josephite tribe is just.

זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לְבָנוֹת צִלְפָּחָד לֵאמֹר לְטוֹב בְּעֵינֵיהֶם תִּהְיֶינָה לְנָשִׁים אֵף לְמִשְׁפַּחַת מִטָּה אֲבֵיהֶם תִּהְיֶינָה לְנָשִׁים:

This is what the LORD has commanded concerning the daughters of Zelophehad: They may marry anyone they wish, provided they marry into a clan of their father's tribe.

וְלֹא־תִסָּב נַחֲלָה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּטָּה אֶל־מִטָּה כִּי אִישׁ בְּנַחֲלַת מִטָּה אֲבֹתָיו יִדְבְּקוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל:

No inheritance of the Israelites may pass over from one tribe to another, but the Israelites must remain bound each to the ancestral portion of his tribe.

אמר מר באבות הוא אומר וכל בת יורשת נחלה באבות אין בבנים לא מאי משמע אמר רבא אמר קרא [במדבר לו](#).
 1 (זה הדבר דבר זה לא יהא נוהג אלא בדור זה

The Master says in the *baraita* cited above: **For the fathers**, the verse states: **"And every daughter who possesses an inheritance** from the tribes of the children of Israel, shall be wife to one of the family of the tribe of her father." **For the fathers, yes**, this is the mitzva, but **for the sons**, it is **not** so. The Gemara asks: **From where may it be inferred?** **Rava said** that **the verse states** there: **"This is the matter** that the Lord has commanded" ([Numbers 36:6](#)), meaning: **This matter will not be practiced except in this generation.**

5. Rabbeinu Bechayei, Bamidbar 36:8

וכל בת יורשת נחלה. שלא היה בן לאביה אחר שינחלו את הארץ, על כן אמר הכתוב פעם שנית ולא תסוב נחלה. ומטעם זה היה המנהג בישראל בבת יורשת כשתעבור על זה ותרצה להנשא לשבט אחר שהיו קורין אותה זונה והיתה מפסדת נחלת בית אביה, וזהו שכתוב) [שופטים י"א:א'](#) (ויפתח הגלעדי היה גבור חיל והוא בן אשה זונה, כי אמו של יפתח היתה בת יורשת נחלה ונשאת לשבט אחר, כי אין הכוונה זונה ממש ח"ו, וכן תרגם יונתן. ואפשר לומר כי ולא תסוב נחלה ידבר בגפשות, ולכך הזכיר פעם שניה ולא תסוב נחלה, וכן מלת ידבקו, כי האחד דבקות הגוף והשני דבקות הגפשות.

6. Mei Hashiloach, Massei

נו פרשת מסעי

ותענין בזה להראות להם לישראל כי לא על הלחם לצדו יחי' האדם כי על כל מולא פי ה' יחי' האדם, לחם היינו ד"ת כללים הנלכדים לכל זבל עמ לכל נפש מצלי שום שינוי וחמורה והם התדריג מלות והעיקר הוא להצין צד"ת זבל זמן את דלון ה' מה דלוננו זבל דע לפי העת והזמן ומד"ח ילא אור ללכות ישראל שיצונו עומק דלון ה' לפי הזמן, ועי"ז נכחצ הפרשה הזאת אחר קיום כל החורה צדדי להצין לישראל כי מכל החורה יולא פרטים לכל עמ ולכל זמן וכל ד"ת הם עלות צדדי שיצין האדם צאיזה דבר יחפון הע"י עתה ויעקוק זה, ע"כ נכחצ הפרשה הזאת שהיא ג"כ אינו נוהג אלא לזמן.

שלא הי' יכול להחקרא נשם נשיא שלא הי' מתנשאים כלל על שבטם, ולכן נאמר צגמ' קוטם לא יהודה על שמעון ולא שמעון על בנימין כי אלו הי' אוהבים מאוד.
 בן מנחם בני יוסף דוצרים אף כי ענין טענת בני יוסף נכחצ טעין רעה ח"ו כי הוא דקדוק קטן שלשצטס יחי' חלק קטן מעט, אך כי א"י דומז על עו"הב ואז יחי' הכל מדוקדק כחוט השערה, כי עמח לוח הע"י לפזר וליהן לדקה כי אין ידוע חלקו של אדם אך לעמיד יחי' כל אחד נכוח צחופתו של חצירו שאין שייך לו וכאן חלוקת א"י דומז ג"כ על עתיד לכן דקדוקו מאל.
 בן מנחם בני יוסף דוצרים, הענין שנכחצ צקיום החורה פרטה הזאת שאינה נוהגת רק לשעה

Rule 4: Not General Rules

7. Rambam, Sefer HaMitzvos, Soresh 4

שאינן ראוי למנות הצויים הכוללים התורה כלה:

Summary

1. Rambam, Sefer HaMitzvos, Soresh 4

הנה יבואו בתורה צוויין ואזהרות אינן בדבר מיוחד אבל יכללו המצות כלם. כאילו יאמר עשה כל מה שצויתך לעשות והזהר מכל מה שהזהרתך ממנו, או לא תעבור דבר ממה שצויתך בו, ואין פנים למנות הצווי הזה מצוה בפני עצמה שהוא לא יצוה לעשות מעשה מיוחד שיהיה מצות עשה ולא יזהיר מעשות מעשה מיוחד שיהיה מצות לא תעשה

Examples

- Kedoshim Tihyu
- Follow all My commandments
- Removing the orlah of the heart

Living in Israel

2. Ramban, "Missed positive commandments, Mitzvah 4"

We were commanded to take possession of the land that God, blessed and exalted be He, gave our forefathers, Avraham, Yitzchak, and Ya'akov, and not leave it in the hands of other nations or in desolation. This is what He said to them: "And you shall dispossess the inhabitants of the land and dwell in it; for I have given you the land to possess it. And you shall divide the land for an inheritance" (*Bamidbar* 33:53-54)... This is what the Sages called obligatory war. And thus they said in the Gemara in *Sota* (44b): "Rav Yehuda said: Yehoshua's war of conquest – all agree is obligatory; David's war for [greater] comfort – all agree is optional"... And from what they said "Yehoshua's war of conquest," you

understand that this *mitzva* is fulfilled through conquest... And I say that the *mitzva* about which the Sages expanded greatly, namely, living in the Land of Israel, to the point that they said that anyone who leaves it and lives outside the Land [of Israel] should be regarded in your eyes as an idolator... This is all part of this positive precept, for we have been commanded to take possession of the land and dwell in it. If so, it is a positive precept for [all] generations, binding upon every individual, even during the period of the exile, as is clear from many places in the Talmud.

מצוה ד שנלעונו לרשע הארץ אשר נתן האל יתעלה לאבותינו לאברהם ליצחק וליעקב ולא נעזבה ביד זולתנו מן האומות או לשממה והוא אמרו להם והורשתם את הארץ וישבתם בה כי לכם נתתי את הארץ לרשע אותה והתנחלתם את הארץ אשר נשבעתי לאבותיכם ופרט אותה לכם במלוא הזו כולה בגבוליה ומלריה כמו שאמר ונצאו הר האמורי ואל כל שכניו צערבם צהר צשפלה ובנגב ובחוף הים וגו' שלא יניחו ממנה מקום, והראיה שזו מלוא אמרו יתענה בענין המרגלים עלה רשע כאשר דבר ה' לך אל תירא ואל תחת ואמרו עוד ונשלח ה' אתכם מקדש ברנע לאמר עלו ורשו את הארץ אשר נתתי לכם, וכאשר לא חצו לעלות במאמר הזה כתוב ואמרו את פי ה', וכן לא שמעתם הוראה שהוא מלוא לא יעוד והבטחה (א) וזו היא שחכמים קורין אותה מלחמת מלוא וכו

3. Megillas Esther, on Ramban

(מצוה ד) נראה לי כי מה שלא מנחה הרב הוא לפי שמוצא ירושת הארץ וישיבתה לא נהגה רק בימי משה ויהושע ודוד וכל זמן שלא גלו מארצם אבל אחר שגלו מעל אדמתם אין מלואה זו נוכחת לדורות עד עת בא המשיח כי אדרבה נלעוונו לפי מה שאמרו בסוף כחובות (דף קי"א) שלא נמרוד באומות ללכת לכבוש את הארץ בחזקה והוכיחו מפסוק השבעתי אתכם בנות ירושלים וגו', ודרשו בו שלא יעלו ישראל בחומה. ומה שאמר הרמב"ן (א) שהחכמים אמרו כי כבוש הארץ היא מלחמה מלואה, זהו כאשר לא נהיה משועבדים לאומות. ומה שאמר עוד (ב) שהחכמים הפליגו בשבת דירת הארץ, זה דוקא בזמן שבת המקדש קיים אבל עכשיו אין מלואה לדור זה, וכן פירשו החסידים שם גבי הוא אמר לעלות, ועוד ראה שאין בו מלואה ממה שאמרו ג"כ החסידים (שם) כל העולה מבבל לא"י עובר בעשה שנאמר צבלה יוצאו ושמה יהיו, ואם היה מלואה בדירת א"י בכל הזמנים איך יבא נביא אחר משה לסתור את דבריו והא אין נביא רשאי לחדש דבר מעשה וכ"ש לסתור. (ג) והמאמר שהביא מספרי שבו וקראו המקרא הזה וירשתה וישבתה זה, נ"ל שעל שלא היה צידם לקיים מקרא זה לפי שהיה הבית חרב היו צדיקים ובראיה ממה שקרעו את בגדיהם שנראה שעל החרבן היו מתאבלים, שאם מלואה זו הייתה נוכחת גם לאחר החרבן למה בכו וקראו את בגדיהם והלא גם עתה היו יכולים לקיימה, לכך נאמר שבדאי מלואה זו אינו נוכחת אחר חורבן הבית שיבנה במהרה בימינו אמן:

4. Avnei Nezer, YD 454

ג) והמגלה חסתר כתב שטעם הרמב"ם שלא מנחה מושם שחינה נוכחת בזמן הגלות. והא דספרי כתב ליישב שבו מפני שלא הי' יכולין לקיים המלואה בזמן הגלות. והנה הדבר ברור שבעל מגלה חסתר לא ראה הספרי בענינו רק מה שהביא הרמב"ן כי בספרי פ' ראה המעשה הזאת ושם מפורש בזה"ל ותזרו ובאו למקומם תמרו ישיבת א"י שקולה ככל המלוות. ועוד שם בספרי שהלכו ח"ל ללמוד תורה בגלגלים אבל ריב"ז וכשזכרו א"י תזרו. ומסיים כדלעיל. הנה שהמלואה בזה"ל. וע"כ תזרו אפי' מת"ת לקיים ישיבת א"י ששקולה ככל המלוות:

ועיי"ש דבזה תירץ דעת הרמב"ם שלא מנה מצות עשה דיישוב א"י בתרי"ג מצוות אף דגם לדידיה הוי מן התורה, והוא עפ"י הכלל שהשריש בשורש הרביעי מספר המצוות שלא למנות ציוויים הכוללים כל התורה כולה, א"כ כיון דיישוב א"י הוא מצוה יקרה כל כך שהיא כלולה מכל המצוות וכוללת כל התורה, וכל קביעת המועדים וראשי חודשים וכל מצוותיה תלויין בה, וכמו שכתב הרמב"ם [שם מצוה קנג] על זה כי מציון תצא תורה (עיין באוה"ח הק' בפרשת נצבים [דברים ל, כ] שכתב ג"כ דישיבת הארץ הוא מצוה דכוללת כל התורה כולה, עיי"ש), וכן כל חיות האומה תלוי בה, א"כ הוא מצוה כוללת ולא פרטית, על כן אינה באה בחשבון המצוות, שבאה לחשוב רק מצוות פרטיים. והוא דומה למה שכתב הרמב"ן במצוה ח' על מצות 'תמים תהיה', בטעם הרמב"ם מדוע לא חשבה במנין המצוות, משום דהיא מצוה כוללת ולא פרטית, כמו כן הוא במצות עשה דיישוב א"י לדעת הרמב"ם שהגדילה כל כך וכנ"ל, על כן הוא מצוה כוללת דאינו בא בחשבון המצוות, עכ"ד הנוגע לענייננו. והאריך שם נפלאות בדברים אמיתיים, ומצוה לכל בר ישראל לעבור על ספרו בדיוק, ויאיר עיניו ושכלו במצוה גדולה הזו, ולבבו יבין שלא לזלזל מהיום והלאה במצות ישוב א"י, ואז יעמוד לנו זכות דא"י לחלצנו ממיצר, וכמו שהבאתי בהקדמה ראשונה בשם רבינו התניא ז"ל. עכ"פ זכיתי לכוון לדעת הגדול בראיה נפלאה הנ"ל מרבינו הרמב"ם הנ"ל בקידוש החודש, ואכפול הדברים שאיך נוכל לצייר כלל ולומר כדברי המגילת אסתר הנ"ל בדעת הרמב"ם שאין להתעסק עתה ביישוב הארץ ובבנינה, כיון דכל חיי האומה תלוי בה. אתמהה!